

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 155 (5826)

АВГУСТЫН

6

СУББОТО

1949 он

Сэн 20 мүнгэн

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно
Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

Коммунизм байгуулагшадтай зохёохы үүсхэл

Ушөө нэгдэх таанжжылые манай партиин бөөлүүлжэ эхилээд байхан жэлүүдтэ нүхэр, Сталин ингэжэ заахан байгаа:

«Манай журам байгуулагшын гүн гүнзгэйдэ байхан ба ажал хүдэлмэрин л ябажа байхад нэгдэдэг, фабрика, завод дээр, колхоз, совхоз, райондо ба бусад газаруудта түсэбье бөөлүүлжэ байхад нэгдэдэг тэдэ бүхы арга боломжонудые ямаршые таанжжэлэй түсэб яраадаа абажа шадахагүй юм.»

Эдэ арга-боломжонудай хэдэ шэнэн ехэ байхание бүхы дэлхий хараа. Хэнэшые мэдэхээр, нэгдэх Сталинска табанжэлэй түсэб дүрбэн жэл ба гурбан хара соо гүсэлдэгдэнэ байгаа. Мүн нима болзрто хоёрдох табанжэлэй түсэб дүрбэлдэг Нэн Гурбадхы табанжэлэй даалгабаринууд болзртоо урид гүсэлдэгдэжэ байгаа Нэн Тэрэнэй дүргэлтэ болбол гитлеровскэ Германия эхилхэн дайгаар таахуудлагдан байна. Дайнай жэлүүдтэ манай ажайлэдбэри дуудлагүй богонихон болзор соо фронтон бүхы захилнуудые гүйсэлдэг Нэн. Дайн сэрэгэй илалта түгэлдэрөө дүүргэлэнэй нүүдэр сэрэгэй нүүдэлхи сталинска табанжэлые бөөлүүлжэ хэрэгые советскэ арадай эхилээд байхад, тэрэнэй даалгабаринууд болбол, дайлаа боложо гаранан бэрхэвэлүүдэй байбашы наа, мүн лэ болзртоо урид дүүргэлдэг байна.

Большевикскэ парти хадаа оломильдон ажалшадай — худалмэришадэй, колхознигуудай, интеллигенциин зохёохы үүсхэлые нөөжэ ба социализмда аша тула хургажы тулада табижа байхан резервүүдтэ түшлгэн, манай журам байгуулагшын гүн гүнзгэйдэ байхан арга-боломжонудые үнэн хэрэг дээрн бөөлүүлжэ байхан ба бөөлүүлжэшые байна.

Социалистическэ ажакты түсэбтэ ажакты. Советскэ гүрэнэй түсэбүүд оломильдон ажалшадай ажабайдалтай, бодото ажал-жуулгатай нягта ба тааршагүй холбоотой юм. Эгээл тинмэ ушарнаа тэдэ түсэбүүд бөөлүүлгэдээр гээшэ, эгээл тинмэ ушарнаа тэдэнэр болзртоо урид ба үлүүлэн дүүргэлдэг гээшэ. «Түсэб зохёлто болбол түсэбэлгын ахин гээшэ, — гэжэ нүхэр Сталин хурган. — Бодото түсэбэлгэ хүтэлбэри болбол нягта түсэбье зохёононой нүүдэр, газар нотагуудта төрөниө шалгаанай нүүдэр, түсэбье бөөлүүлжэ, зайнаа ба тодорүүлжа үедэ дэлгэрүүлгэдэг байна.»

Советскэ хүнүүд болбол түсэбье юрэнхы тоо ба даалгабаринууд гэжэ тоолодоггүй. Тэдэнэр хадаа түсэбье дүүргэхэ хэрэгтэ

зориулагдан өөхэдынгөө ажалые ба хүсэл оролдолгые шухалын шухала ба хүндэтэ олонитын ажал-жуулга гэжэ хадарат, баатаршалгын ба алдар солын хэрэг гэжэ хадарат, түүхэтэ зохёол гэжэ хадарат, коммунизмын байгуулагшад хабдаалга гэжэ хадарат байна.

Советскэ арадай улам ехээр ургахан социалистическэ оюун мэдэрэл ба зохёохы өдэхи болбол манай ажайлэдбэрин, хүдөө ажаахын, транспортын, барилгын, довтоолын бүхы резервүүдые эгээл дүүргэнэр ба бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглахын зах хизааргүй арга-боломжонудые нөөжэ үгэнэ. Нүхэр Сталиной заабаринуудые баримталан, советскэ правительство болбол манай түсэбүүдэй большевикскэ байха, тэдэ түсэбүүдые үйлдбэри дээрэ туйлагдан дунда зэргын нормотой сасуулан зохёохы бэш, харин дундаа дээшэ нормотой сасуулан зохёохы гэжэ гү, али өдэ түсэбүүдые түрүүлүүлдэ тааруулан тогтоохы эрилтэ табила.

Гүрэнэй түсэбүүдэй дүүргэлтын ба үлүүлэн дүүргэлтын амжиттые хүндэ шийдхэдэг гээшэ: түсэб болбол машинанууд ба механизмүүдые ашаглахын прогрессивнэ нормонудые туйлаха хэрэгтэ угаагжэ арга-боломжонудые харуулдаг ба тингэжэ гүрэнэй түсэбүүдые млүүлэн дүүргэхэ ябадалые кангадаг, түрүү худалмэришэд, инженерүүд болон техникүүдтэ тааруулан зохёогдон байха ёготой.

Жэшээ болгон нүүрнэй ажайлэдбэри абаад үгэнэ. Тэрэ хадаа хоёрдох кварталда тогтогдон ба ехэ болгодоон түсэбье үлүүлэн дүүргэжэ, тинхэдэ нүүрнэ млалта нёдондо жэлэй хоёрдох кварталтай сасуулахда 13 процентээр ургаба. Энэ хадаа нүүрнэй ажайлэдбэрин худалмэришэдэй шэнэ зоригтой, үнэхөөрөө патриотическа ажалай аша үр, саг үргэлжэ ургажа байгаа түрүүлүүдэ зэргэсэн ажаллабанай аша үр, нүүрнэй ажайлэдбэри манай гүрэнэй зэбсэглэжэ байхан шэнэ техникые эгээл бүтээсэтэйгээр ашаглаха хэрэгтэ зориулагдан зохёохы үүсхэлэй аша үр мүн.

Хара металлурги — манай хүндэ индустриин шухалын шухала халбар мүн. Тэрэ болбол ехэ болгодоон кварталына түсэбье нилээд ехээр үлүүлэн дүүргэбэ: нёдондо жэлэй хоёрдох кварталтай сасуулбал шарам үйлдбэрилгэ — 20 процентээр, булад хайлуулга — 27 процентээр, прокат үйлдбэрилгэ — 30 процентээр, түмэрэмай шельх үйлдбэрилгэ — хоёр дахин шахуу ургаба. Советскэ металлургнууд болбол доменно ба мартеновскэ печинүүдэй ашагта хэмжээсэ эгээл эрхимээр ашаглахын, прокатна ста-

нуудай үйлдбэрин хусые ехэ болгохын замуудые большевикскэ ёһоор бэдэрэн олоно.

Худалмэришэдэй, колхознигуудай, интеллигенциин патриотическа үүсхэл зориг үдэрнөө үдэртэ олошорон ехэдэжэ, бодото хэрэг дээрэ шэнэ шэнэ хэрэглэл олоно. Энэ хадаа шэнэ ажал байдлай баатарнууд ба зохёогшод болоһон хүнүүдэй, Ленин—Сталиной агууехэ партиин хүмүүжүүлэн ба түүхэтэ оюун мэдэрэлтэ зохёохы хэрэгтэ тэрэнэй бодхоон хунүүдэй үүсхэл мүн. Тэдэ хүнүүд болбол өөхэдынгөө үдэр бурин ажал худалмэриени нинтэ гүрэнэй интересүүдтэй, коммунизм байгуулгын агууехэ хэрэгтэй бодото дээрнэ холбожо хураба.

Ажайлэдбэрин халбари бүхэндэ предприти бүхэндэ, колхоз ба совхоз бүхэндэ байхан дотоолын бүхы арга-боломжонудые олонитын үүсхэл ба зохёохы ажалда түшлгэн лэ гүйсэдөөр ашаглажа болохо байна. Имагта иигээд лэ байгаа наа коммунизм байгуулгын хурдачшалалые улам саашадань шангадхын тулада манай арадай ажаахын бүхы резервүүдые хүсэтэ хэмжээгээр ашаглажа болохо гээшэ.

Тээд, эдэ резервүүд хоодоо гүйсэдөөр ажаллагдаагүй байна. Ямар нэгэн үүсхэлтэ эхилэлтэнүүдые «харадаггүй» зарим ажаахын хүтэлбэрилгэд манайда үшөө бии гээшэ. Тэдэнэр хадаа эдэ эхилэлтэнүүдые бөөлүүлхын тулада нэмэлтэ анхарал табижа, хүсөө шангадхана хэрэгтэй хадань лэ «харадаггүй» юм. Иймэ «амгалан» ба наана амар ажабайдалда дуратай хүнүүдэй ажал худалмэриин гурим хадаа большевикскэ хүтэлбэрин гуримтай адли бэшэ гээшэ.

Большевикскэ хүтэлбэрин шадбарни юн ба гэхэдэ, арад нийтэ хүмүүжүүлжа зуураа, тэрэ үедэ тэдэнэрнэй үдэр бур хургаал абаха, үнэтэ эхилэлтэ бүхэни дэмжэхэ, түрүүлүүдэй дүй дүршэлые үргэнээр ба шударгуугаар дэлгэрүүлжэ хэрэг мүн. Энэ болбол олониттэй холбоо барисаа али болохоор бэхижүүлхэр партиной организацинуудые уялгална, оломильдон ажалшадтай сэхэ ба саг үргэлжын дэмжэлгэгүй наа, коммунистическэ общество байгуулгын талаар манай үмэнэ байхан зорилгоудые дүүргэжэ болохогүй гэнэн нүхэр Сталиной заабарнаар саг үргэлжэ хүтэлбэрилгэдэ ябахаар уялгална.

Ажалшадай — дүлэтэ советскэ патриодоудай, коммунизмын героическа байгуулагшадтай зохёохы үүсхэл хадаа советскэ гүрэнэй хүсэ шадалые улам саашадань бэхижүүлхын түлөө тэмсэлэй агууехэ хүсэ мүн.

(«Правды» августын 4-эй түрүү бэшгэнэ).

БМАССР-эй Министрүүдэй Советтэ ба Бурпрофсоветтэ

Мүрысөөнэй июнь нарын дүнгүүд

БМАССР-эй Министрүүдэй Совет болон профессиональна союзудай областной Совет болбол республикын аймагууд ба гороудай нотагай, гүрэнэй ба кооперативна промышленностин предпритиунудай хоорондо энэ оной июнь нары соо дэлгэрхэн социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые хаража үзэбэ. Тинхэдэ, энэ мүрысөөндэ Бабужин городской промышленна предпритиунуд илаба гэжэ тоолобо.

Тус городской (городской) Советтэй гүйсэдхой түрүүлгэш нүхэр Рябинин) промышленна предпритиунуд июнь дарынгаа түсэбье 137 процент дүүргэхэдэ гадна, шухала зүйлэй продукция гаргажа даалгабарыа холо үлүүлэн байна. Жэшээнь, кондитерска зүйлээр — 285, шэнэ гүтэл — 202,7 ажалшан арадай гүйсэдхэлүүдые заабаарилжа

түсэбье — 180 процент, модо болбосоруулгые 5 дахин ехээр, амтата өдөө хоолой талаар — 190, түлээ залха бэлдэхэлые — 123,7, барилгын модо бэлдэхэлые — 300, түлээ залха ашаалтые 134,5 процент дүүргэнэ байха юм.

Тинхэдэ нэгэ худалмэришэнэй ажалай бүтээсэ 51 процентээр дээшлэнэ байна. Мүн предпритиунудайн финансова байдал нилээдгүй хайжараа. Тус городской бүхы предпритиунуд гүрэнэйгөө түсэбье июнь нары соо дүүргэнэ байгаа.

Ушар нимэнь июнь нары соо мүрысөөндэ илагдан Кабанскын аймагта дамжуулгын Улан тугые абажа, Бабужин городской буюула гэжэ республикын Министрүүдэй Совет ба профессиональна союзай областной Совет тогтообо.

Олон хүүгэдтэй эхэнүүдые шагналга

БМАССР-эй Верховно Советтэй Президиум болбол СССР-эй Верховно Советтэй Президиумтэй 1944 оной августын 18-най Указай үндэһөөр, СССР-эй Верховно Советтэй Президиумтэй уманһөө Байкало-Кударын аймаг ба Улан-Удэ городской Пригороднэ районной олон хүүгэдые түрэн ба хүмүүжүүлэн эхэнүүдые «Энэ алдар» гэжэ орденууд ба «Энэ медаль» гэжэ медальнуудар шагнаба.

Шагнадагшад дунда 9 хүүгэдые түрэн ба хүмүүжүүлэн Байкало-Кударын аймагт XVIII парт-

сээдын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн А. К. Куржумова, 8 хүүгэдые түрэн ба хүмүүжүүлэн тус аймагт Заречье тосхойной гэрий эхэнэр Е. В. Дремухина, Улан-Удэ гэродой Пригороднэ районной гэрий эхэнэр З. Я. Котовшикова, 7 хүүгэдые түрэн ба хүмүүжүүлэн Байкало-Кударын аймагт «Большевик» колхозой гэшүүн С. И. Баландина, 6 хүүгэдые түрэн ба хүмүүжүүлэн Пригороднэ районной гэрий эхэнэр А. Д. Краскова ба бусад бии.

Үбнэ хуряалга

Найшаалта үүсхэл

Хорин аймагай Ашангын сомонной Советтэй депутат нүхэр Чернош Шмэдтын нэрэмжэтэ колхоздо хоношодхоо, хаалишаднаа бүридэн гар хажууршадтай звено эмхидхэбэ. Тини тус звеногойхид өөхэдынгөө хүсөөр фермыннэ малнуудые үбнэ тэжээлээр хангахын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхыне аймагайгаа бүхы малшадта хандахан байна.

Черновой хүтэлбэрилдэг звено абахан уялгаа нэрэтэй түрэтэйгөөр бөөлүүлхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэнэ. Энэ звеногойхид булдаа үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллана. Нүхэр Чернош өөрөө сенокосилкаар үбнэ сабшаха зуураа, үдэр бүхэндэ нормоёо 150 процент дүүргэнэ. Мүнөө энэ звено 400 центнер эрхим шанартай үбнэ бүрилбэ.

Тус звеногой үүсхэлые аймагай малшад халуунаар угтаа. Аймагай олохон колхозуудай малшад өөхэдынгөө гол худалмэриени хэжэ байгаад, үбнэ тэжээл бэлдэхэдэ эдэбхитэйгээр кабадана.

Т. Громова.

Тэнээл бэлдэхэлые эршэмтэйгээр ябуулна

Закаменай аймагай 20 гаран колхозууд силос дараха түсэбье дүүргэбэ. Тинхэдэ «Боевик», Калининэй нэрэмжэтэ ба бусад зарим колхозууд түсэбье гадуур хэдэ хэдэн тоноо силос дараа.

Августын нэгэнэй мэдээгээр аймаг дотор бүхы дээрэ 9500 тонно силос дарагдаа. Энэнь нёдондо жэлэй энэ үеинхнөө 35 процентээр үлүү ехэ болоно. Энэнь ашаар тус аймаг силос дараггаар республика соогоо түрүүлжэ ябана.

Аймагай олохон колхозууд модонной наба намаа суглуулжа худалмэриени эмхитэйгээр ябуулжэ, түсэбье үлүүлэн дүүргэнэ. «Улаан Далаха» колхоз түсэбнөө гадуур 63 центнер модонной наба намаа суглуулна.

Мүн тус аймагта үбнэ хуряалга, витаминна тэжээл бэлдэхэлтэ баһал найнаар ябуулгана. Аймагай 12 колхозууд витаминна тэжээл бэлдэхэ түсэбье дүүргэбэ. Тэрэ тоодо «Боевик», «Улаан Малшан», Кагановичын нэрэмжэтэ колхозууд оролсоно. Бүхы аймаг соо 5 мянганнаа үлүү центнер витаминна үбнэ бэлдэхэдэ.

Энэ жэлдэ тус аймагта үбнэ хуряалгын худалмэри нёдондо жэлэй хийгээ нилээд түргэн темпээр ябуулгана. Нёдондо жэлэй августын 2-то 11 мянга гаран гектар хадаан сабшагдан байгаа наа, мүнөө 13 мянган гектар сабшагдаа. Аймагай колхозуудай хоорондох социалистическэ мүрысөөндэ «Интернационал», «Первое Мая», Кировэй, Калининэй нэрэмжэтэ колхозууд түрүүлжэ ябана. Эдэ колхозууд сабшалангайгаа талмай 70 үлүүтэй процентые сабшажа абахан байха юм.

И. Комиссаров.

П. Труднев шэнгээр ажаллана

Үбнэ хуряалгын сезон соо 250 гектар сабшаха гэжэн П. Трудней үүсхэлые дэмжэгшэд Торин аймагта улам бүри олошорно.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо сенокосилкын 8 машинистнууд П. Трудней жэшээгөөр худалмэриилнэ. Тэдэнэр булдаа тэжээсэ ехэтэйгээр ажаллана. Машинистнууд Саба Аисуев, Бубей Цыбинов ба бусад үдэр бүхэндэ 8—9 гектар сабшана. Тинхэдэ гар хажууршад Балмаев, Бухальцев, Очиров гэгшэд найнаар худалмэрилнэ.

Н. Хазагаев.

Түнхэнэйхид яахадаа гээгдэнэб

В. БАРТАНОВ.

Эгээ мүнөө үедэ үбнэ хуряалга дээр нэгэшые час, нэгэшые минута милл үнэргэжэ болохогүй. Юуб гэхэдэ үбнэ тэжээл бэлдэхэлгын шийдэхы са ябажа байна. Тинимн тула, колхоз бүхэн, бригада, звено бүхөн үбнэ тэжээл бэлдэхэлгын валова суглуулгын түсэбье дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө ажаллана бүтээсые үдэрнөө үдэртэ дөшөөлүүлжэ зорилготой. Гэбэшье, Түнхэнэй аймагай зарим колхозууд тэжээл бэлдэхэлгын графигые дүүргэнгүй.

Нёдондо жэл тус аймагай олохон колхозууд үбнэ тэжээл бэлдэхэлгын түсэбье дүүргэгүй дээрнээ үблэжэлгын үедэ малаа ехээр турахан ба гарзалуулганшые байгаа. Тээд энэ алдуууланнаа хургаал абажа, мүнөө үбнэ тэжээл бэлдэхэлгые үндэр шанартайгаар, богонихон болзор соо үнэргэхын орондо аймагай зарим колхозууд тон хангалтагүйгөөр худалмэрилнэ. Энэнь эсэстэ августын 1-эй мэдээгээр тус аймаг үбнэ хуряалгаар республика соогоб аяр 14-дэхи нуури эзэлжэ ябана.

«Улаан Шулууга», «Улаан Тори», «Победа» ба Мологтоной, Сталиной, XVII партсээдын нэрэмжэтэ колхозууд тэжээл бэлдэхэлгын валова суглуулгын түсэбье милл 10—20 процент дүүргэдэ байна. Тинхэдэ Мологтоной нэрэмжэтэ колхозой 70 гар хажууршад, 8 сенокосилкын машинистнууд 5 хонго соо 300 гектарай орондо милл 107 гектар хадаан сабшанан байха юм. «Победа» колхозой нэгэдехи бригадада (бригадын нүхэр Катусков) спигогэй ёһоор 70 хүн үбнэ хуряалгада худалмэрилжэ ёһотой байха юм. Тээд, мүнөө оройдоо 28 хүн ябана.

Тус колхозой правленийн түрүүлгэш нүхэр Пермиков үбнэ хуряалгада бүхы хүсээсэ гаргахын орондо «олонхи колхознигуудай индивидуальна хартабхынгаа үбнэ түүжэ байна» гэжэ харюусаад, наана амархан нуудаг байна.

Гадна энэ аймагай зарим колхозууд малай шэмэтэ тэжээл болохо силос даралгые тоохогүй ябада гаргана. Наяхан болотор аймагай олохон колхозууд силос дараха хүнүүдые бэлдэгүй байба. «Путь Ленина» колхоз (правленийн түрүүлгэш нүхэр Гомбоев) 175 тонно сидултэй ябана.

Дайнай нүүлэй табанжэлэй героин

Мария Георгиевна ИЛЬИНА

1941 он. Манай арюун нангин Эхэ орондо, хархис шунахай гитлеровскэ Германия довтолжо ороод байгаа. Советскэ патриот бүхэн фронт ошоно. Үбнэ, хүгшэд ба залуушулые ажалай фронт дээрэ жэжсажа, Эсэгэ ороноо хамгаалалсахаар хүсэл зоригтоо, эрдэм мэргэжэлэе үгэхээр шиндэнэ.

Тинхэдэ дунда хургуулин 7 класс наяхан дүүргэнэ 16 наһатай Маруся гэжэ басаган паровозо-вагонно заводой Управленийн кадрнуудай таһагта орожо ерөөд, ажал худалмэриндэ абыт гэжэ гуйна.

Марусине вагонно-механическа цехтэ строгальщицын ученицаар абаба. Тингэдэ, эрхим стажановка М. Грэнёвада тэрэ басагые даалгаба. Залуу басаган ажаллажа эхилхэнэйгээ түрүүлшын үдэрнөө худалмэрииде дуратайгаар хандан, эсэхэ сусахы мэдэнгүйгөөр ябажа, оройдоо 3 нары соо оһыото станогоо дүүрэн шудалаад, бээ даангаар худалмэрилжэ эхилбэ.

Гансахан вагонно-механическа цехын бэшэ, мүн бүхы заводой коллективтэй дунда Маруся алдар суутай стажановка гэжэ тоологдог болоо.

Дайнай нүүлэй сталинска табанжэлэй түсэб соо хараалагдахан өөхэдынгөө хубита даалгабаринуудые дүүргэхын түлөө тэмсэгшэдтэй социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон патриотка Мария Георгиевна мүнөө табанжэлэйгээ хубита даалгабарине дүүргэ.

Энэ басаганай уран гарар бүтэн гаргадаг продукциян шанар эрхимдэ тоологдог юм. Мүн тэрэнэй үнэ сэнгын химдаруулагдана. Мүнөө, Мария Георгиевна энэ жэлдэ үгтэн даалгабарыа Агууехэ Октябрска социалистическэ революциин 32 жэлэй ойдо сүм дүүргэжэ, Эхэ орондоо рапорт үгэхын түлөө шармайн оролдожо байна.

Ан. Белая.

Нөөсөлгын кассануудай мүрысөөнэй дүн

Республикын нөөсөлгын кассануудай худалмэриилгэдэй дунда энэ жэлэй түрүүлшын хахадта социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрхэн байгаа. Тингэжэ ард нийтэйгээ дайн дураар орохо мүнэтэ суглуулжа түсэбье 105,2 процент дүүргэбэ. Нөөсөлгэ оруулагшадтай тоо 1962 хүсөөр олон болло.

Социалистическэ мүрысөөнэй услолнуудые бүримүөн дүүргэнэй нөөсөлгын кассануудта «эрхим нөөсөлгын касса» гэжэ нэрээр эргэ олгодог. Мүн олохон түрүү хүнүүд мүнгэн шан абаһан, БМАССР-эй нөөсөлгын кассануудай болон госкредиттэй Хүндэлэй доскада бэшгэдэ.

Тэдэнэй дунда Кабанскын аймагай центральной нөөсөлгын касса «эрхим нөөсөлгын касса» гэнэн нэрээр гэдэ хүртэбэ. Мүн энэ касса

2000 түхэригэй шан абаа. №2540/Увакитска нөөсөлгын касса (контр лерный нүхэр Левещкий) «2-до» разрядтай эрхим нөөсөлгын касса гэжэ нэрээр гэдэ хүртөөд, 300 түх риг шан абаба.

«Нөөсөлгын кассануудай эрх агентств» гэнэн нэрээр гэдэ ба 21 түхэригэй шанда Ехэ-Куналей нөөсөлгын кассын агентство (контр рольный нүхэр Кушнарёв) хүртэс БМАССР-эй госкредитсберкасс бол госкредиттэй Управленийн Хүндэлэй доскада удаадахи түрүү хүнү бэшгэдэбэ.

Павел Манзырев (Курумкай Н. Петров (Улан-Удэ), И. Бок (Баргажан), А. Балушева (Муха шэбэр), В. Попова, Е. Хараев Е. Мергвцова Е. Изгородий (Улан-Удэ).

Н. Сидарычева.

Профактивай суглаануудай дунгууд тухай

Профессионална союзуудай Бурят-Монголой Областной Советдэй Президиум болбол «Профсоюзудай X съездын материалнууды ойлгуулаха ба нэбэрүүлхын туллада үнэргэгдээн профсоюзна активуудай суглаануудай дунгууд тухай» тогтоол гаргаба.

Эдэ суглаануудай үнэргэгдээнэй һүүлээр профсоюзна хүдэлмэри нэгэ бага хайража. Профсоюзуд хадаа социалистическэ мүрысөөндэ, ажалдай бүтээсэ дээшлүүлхын түлөө тэмсэлдэ бүри эдэбхитэйгээр хабаадалсаг болоо. Кяхтын хэдэ эхэн профорганизацинууд малажалдай ферменүүдэ шөфтэ абажа, колхозно малшадай дундахи полтико-хүмүүжүүлхын хүдэлмэриг хайжаруулаха тула хүргэвэ. Мүн профессионална организацинууд бэшыше үнэтэ үүсхэлүүдэ гаргана.

Гэхэтэй хамта, профсоюзна активуудай суглаанууд республикын профсоюзна организацинуудай хүдэлмэридэ байгаа хэдэн хэдэн эхэнүүд дутагдалнууды элрхэйлхэн байха юм. Тэдэ дутагдалнууд ямар байна?

Профсоюзудай зарим комитетууд, жэшээлхэдэ, нотагай промышленностини, загаһанай, ой модоний промышленностини, Зүүн Сибиржин түмэр замай 3-дахы отделенини, Гүрэнэй заводой, коммунальна ажахын профсоюзна комитетууд социалистическэ мүрысөөе хангалтагүйгээр хүтэлбэрлэнэ, ажалдаа шэнэ юмса үүсхэдэг түрүүшүүдэй дүй дүршэлыг һулар тараана, үйлэдбэр дээрхи дутагдалнууды усадхада тула хүргэхэ зэбсэг болохо ёһотой үйлэдбэрини зүблэнүүдэ үнэргэгдэн анхаралда багара байна.

Зарим профсоюзна организацинууд ажалдай хиналта ба аюулгүйн гэжнэгэ тухай хуулины бэелүүлхын койнохоо шалгалта хэжэ эрхэжэ той мууса хэрэглэнэ. Тэрэн дээрхэ болжо, Зүүн Сибирин 3-дахы отделени, ой модоний, нотагай промышленностини предприятияудтахи ажал дээрэ хүдэлмэришэдэй эмтээн ушарнууд гараһан байна.

Потребкооперацин, гүрэнэй эмхи зургаануудай, МТС ба газарта-ялалгай органуудай, нотагай, ой модоний ба загаһанай промышленностини профсоюзудай обкомуудта (арьята профсоюзна организацинуудта, иланга аймагуудта, олониты-эмхидхэлэй хүдэлмэри хуулар табигдаһан, профсоюзудай эшүүдэй хамтын суглаанууд, зүблэнүүд, семинарууд саг сооһоо нэбэргэгдэжэ түрүүшүүдэ эдэбхитэдэй дунда хүдэлмэри ябуулагтадаггүй байна. Эдэ профсоюзудай культурина эмхи зургаанууд полтико-хүмүүжүүлхын хүдэлмэриг улаар ябуула. Тэдэнэр хадаа

хүдэлмэришэд ба алба хаагшад дунда олонитын-культурна хүдэлмэриг эмхидхэхэ центр үшөөл болохо шаддаггүй.

Эдэ бүхыдэ юн дээрхэ гаран байнаб гэхэдэ, профсоюзудай областной ба аймагай комитетууд эхин профорганизацинуудта туһаламжа ба заабаринууды багаар үлэдэг, тэдэнэй ажал-ябуулгыг хилгалтагүйгээр хинадаг байна, шүүмжэлэл ба өргөө шүүмжэлэл һулар ябуулагдана.

Дурсагдагша дутагдалнууды үгы хэтын тулада профессионална союзуудай областной Советдэй президиум ингэжэ тогтоон байна гэбэл:

1. Профсоюзудай X съездын ба областной Советдэй 2-дохы пленумэй шийдхэбэринууды дайнай бүлэй сталинска табанжэлэй түсэбэ амжалтагайгаар бэелүүлхын түлөө, хүдэлмэришэд ба албахаагшадай материална тэнгилэн байдалыг дам саашадан дээшлүүлхын түлөө тэмсэлдэ профсоюзна организацинуудай хойшолуулагдаһагүй зорилгы гэжэ тоолоод, эдэ шийдхэбэринууды хэлбэршүүлгээр бэелүүлхэ ажалдыг республикын профсоюзна организацинуудай гол зорилго болгохо табиха.

2. Профсоюзудай областной, районной, фабрично-заводской ба нотагай комитетууды ингэжэ улгалаха:

а) үйлэдбэрини — олонитын хүдэлмэриг хайжаруулаха, социалистическэ мүрысөөе ёһо тэдгэрхэ хүтэлбэрлэхэ явдалыг үгы болгохо, үйлэдбэрини дээрхи ажалыг гүнзэггээр шөнжэлжэ байха, уялгануудаа дүүргэхэлэн мүрысөөшадтэ практикка туһаламжа үзүүлжэ, ажалдаа шэнэ юмса үүсхэгшэдэй дүй дүршэлыг үргэнөөр дэлгэрүүлжэ;

б) үйлэдбэрини түрүүлэй ажалдай арга методды үлэмжэ түргэнөөр нэбэрүүлхын түлөө, предпринятинуудай хүдэлмэридэ дутагдалнууды зайлуулхын түлөө, дотоодынгоо резервүүдэ элрхэйлхэн хэрэглэхын түлөө, продукцини шанары хайжаруулаха ба өрын үнэ сэнгыг хилдэрүүлхын түлөө тэмсэлэй зэбсэг мүн болохо үйлэдбэрини зүблэнүүдэй удхашанары хайжаруулаха;

в) коллективнэ договорнууды дүүргэхын койнохоо, аюулгыг сахиха техникни бүхы эрилтэнүүдэ дүүргэхын койнохоо, хүдэлмэришадэ тусхай гутал хубсаһаар, тогдоомол нормонуудай ёһоор таһалгарайгүйгээр ба саг соонь хангажа байхын койнохоо, хүдэлмэрини салин хүлэһы саг соонь түлэжэ байхын койнохоо шанга хиналта тогтоохо.

3. Предпринятинууд болон эмхи зургаануудай ажабайдалда профсо-

юзна эхин организацинуудай үүргыг бүри дэбхитэйгээр тулада тэдэниг хүтэлбэрлэхэ ба туһаламжа үзүүлжэ явдалаа шангалдахыг профсоюзудай областной, районной фабрично-заводской комитетуудыг улгалаха. Энээнэй тулада юу хэрэгтэб гэхэдэ:

а) эхин профсоюзна организацинуудта даабари үгэхэ ба тэдэний хүдэлмэридэ практикка туһаламжа хэбэрлэхэ явдалаа хайжаруулаха, аймагуудта ба предпринятинуудта, иланга нотагай комитетуудай ба профсоюзна группануудай гэгдэжэ ябаа газарнуудта комитетуудэй ба президиумэй гэшүүдэ гаргажа байха;

б) аймагууд болон предпринятинууд дэзгүүр пленүүд болон активууды тогтоогдомол болзортон үнэргэжэ байха, мүн эдэбхитэды хүмүүжүүлхэ хүдэлмэриг хайжаруулаха, ажал хүдэлмэриг ябуулаха тэдэ эдэбхитэдтэ түшгэлэхэ, тэдэнтэй семинарууд ба бусад курсоо үнэргэжэ байха;

в) контрольно-шалгалтын комиссинуудай, штатна бэшэ инструкторнуудай, нитын контролёрнуудай хүдэлмэриг хайжаруулаха, тин тэдгээр дамжуулан профсоюзна органууды шалгах ба тэдэндэ заабар үгэхэ хүдэлмэриг шангалдахэ, мүн худалдаа наймаанэй, нитын эдэ хоолой ба ажалшадэ хангажа байха уялгатай бусад предпринятинуудай хүдэлмэридэ нитын хиналты хайжаруулаха шухала;

г) профсоюзна хүдэлмэриг эмхидхэн табихадаа нотагай комитетуудэй ба профсоюзна группануудай хүдэлмэрини дүй дүршэлыг нилгэлэхэ ба андалдуулан тарааха хэрэгтэй;

д) хүдэлмэришэд ба албахаагшадэй хамтын суглаанууды бэлдэхэ ба үнэргэхэ хэрэгы хайжаруулаха, тэдэниг саг соонь зарлажа байха, политическэ, үйлэдбэрини ба профсоюзна ажабайдалда шухала асуудалнууды эдэ суглаанууд дээрэ табижа байха, тэдэнтэй гэрлэһэн шийдхэбэринуудэй хэр зэрэг бэелүүлэгдэхэ байланиг саг үргэлжэ хинажа байха шухала.

е) нотагай комитетуудэй ба профсоюзна группануудай хүдэлмэри тухай тэдэнтэй тоосоо президиумэй заседанинууд дээрэ хэлсэжэ байха.

4. Республикын аймагуудта август харын турша соо райкомуудай түрүүлэгшээрэй, профсоюзай нотагай ба хүдэлмэришэнэй комитетуудэй түрүүлэгшээрэй богино болзорой семинарууды август һара соо үнэргэхэ. Тэдэ семинарууды үнэргэхын тулада профсоюзудай Обкомой түрүүлэгшээрэ аймагуудта альгэхэ.

Ой модоний ба модо уралдуулын хүдэлмэришэдэй профсоюзай обкомдо харяатай профессионална организацинуудта СССР-эй профсоюзудай X съездын шийдхэбэринууды хүдэлмэришэдтэ ойлгуулаха гүрэнөөр ябуулагдажа байна. Хамта дээрэ профактивай, предпринятинууд болон эмхи зургаануудай хүдэлмэришэд, албахаагшад дунда 20 гаран суглаанууд үнэргэгдэжэ, съездын дунгууд зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Шулутайн түмэр харгын хүдэлмэришэнэй комитетэй түрүүлэгшэ Вишнев профсоюзудай X съездын шийдхэбэринууды шудалха хэрэгы хайнаар эмхидхэхэ. Тэрэнэй ашаар олонитын эмхидхэлэй хүдэлмэри хайжарһан, гэшүүнэй түлбэри оруулга гуримшуулагдаһан, май-июнь һара соо 50 хүн профсоюзда абгаһан байха юм. Мүн ажалдай бүтээсэ дээшлэжэ байна. Модо шэрэхэ түсэб ёһулэй харануудай турша соо үлүүлэн дүүргэгдэнэ.

В. Веселов.

КУРУМКАНАЙ АЙМАГТА

ЭХЭНЭРНҮҮД — ЭРХИМ ХАЖУУРШАД

Калининий нэрэмжэтэ колхозой эхэнэрнүүд малай гэжээл бэлдхэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Бадма Субанова, Дулгар Лыгденова, Дынсема Обхорова, Дымбрен Гармаева ба бусад гар хажуураар 0,40 га сабшыхын орондо үдэр бүхэндэ 0,50—0,60 га сабшанад.

СТУДЕНТНЭР ҮБШЭДЫЕ КУЛЬТУРНААР ХАНГАНА

Бурят-Монголой Чайковскийн нэрэмжэтэ театральн-хүгжэмэй училищини ба бусад хургуулинуудай студентнэр амаралтынгаа тэдэ түрэл колхозуудтаа ержэ, үбшэ хурялгада ябайн колхознигууды культурунар хангана. Эдэнэр СССР-эй арадай артист Г. Цыдынжаповай оршуулан «Амулгүйе сахигшад» гэгэн пьеса табиган ба мүн Бурят-Монголой үрнэохёолшод Хопа Намсараев, Цэдэн Галсанов гэгшэдэй шүлгүүдэ үбшэ унаһан, дуунууды дуулаһан байна. Наада харуулгата ерөдүйн артистар Октябрь Дамбаев, Дымбрен Дабеева, Бадма Нечкин гэгшэд эдэбхитэйгээр хабаадалсаба.

ЭЛЕКТРОСТАНЦИН БАРИЛГА ДЭЭРЭ

Аргадагай электростанцини барилга дээрэ воскресник эмхидхэгдэжэ, энэ хүдэлмэридэ олон хүн гараба. Мүн Улан-Удэһа амаралтада ерэнэн студентнэр воскреснигтэ гаралсажа, эдэбхитэйгээр хүдэлмэришэ.

ЕРОФЕЙ УБГЭНЭЙ БРИГАДА

100 нэша хүрэнэ Ерофей Маркелович Иванов гэжэ үбгөн «Октябрь» колхоздо ажаһуудаг. Үбшэ хурялгын ажилдээр Ерофей үбгөн 73 наһатай Ильярион, 68 наһатай Семён гэжэ хоёр хубүдтэ хандажа — бин таанары мүрысөөндэ урлалжа, — гэбэ ха. Энэ үбгөн өөрөөнөө туһаламжадаар аша хубүн Алексей ба аша басаган Анисья гэгшэдэ абажа, сабшалан дээрэ гараба. Эдэнэр богинохон сагай хургасга соо 157 центнер үбшэ сабшаал дүрлэб. Тихэдэ үбгөн Ерофейн бригадын гешүүд Ильярион Семён ба тэдэнэй хоёр бэрэдэны үшөө ехэ үбшэ бэлдэб.

ТҮСЭБНӨӨ ГАДУУР НҮ ТУШААНА

Маленкоий нэрэмжэтэ колхозой Иүнэй-товарина фермэ гүрэндэ нү тушааха жалэйнгэ түсэб дүүргэб. Колхозой малшад 1950 оной түсэбтэ оруулан, нү тушаалгата үргэлжэлүүлжэ байна.

Табанжэлые — дүрбэн жэлдэ!

Галуута-Нуурай загаһашад

Табанжэлэйнгээ түсэб дүүргээ

Галуута-Нуурай загаһанай заводой коллективэй гешүүд социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, агууехэ Сталиндэ альгэһэн бэшгэ соохи уялганууда нэрэгтэй солотойгоор дүүргэбэ. Загаһа бариха табанжэлэйнгээ түсэбэ энэ оной июлини 25-да сүм дүүргэдэ, түсэбнэ гадуур загаһа бариха байна.

Тихэдэ тус заводой нүхэр Бадма Санжановай хүтэлбэрлэдэг бригада табанжэлэйнгээ даалгабарини үшөө 1948 ондо дүүргэдэ, мүнөө саашанхи даалгабарна амжалтагайгаар бэелүүлжэ байна. Тэршэлэн нүхэр Балдановай бригадынхид табан жэл соо загаһа бариха түсэбөө үлүүлэдэ, 1951 онойнгоо даалгабарини дүүргэжэ байха юм.

С. Коряко.

Финансова хүдэлмэрилэгшэдэй социалистическэ мүрысөөнэй дунгууд

Иланга, Бурят-Монголой АССР-эй Министруудай Совет болбол республикын финансова органуудай хүдэлмэрилэгшэдэй хоорондохи социалистическэ мүрысөөнэй энэ оной хоёрдохы кварталдай дунгууды гаргаба. Тихэ зуураа, 1949 оной гүрэнэй бюджетэй оролтыг үнэргэхэ хоёрдохы квартал соо дүүргэжэ талаар Хорин аймагай финансова хүдэлмэрилэгшэд нилээдгүй амжалтанууды туйлаа гэжэ тэмдэглэбэ.

БМАСССР-эй Министруудай Совет болбол социалистическэ мүрысөөндэ Хорин аймаг түрүүлэб гэжэ тоолоод, тэрэнда дамжуулгатай Улаан туг, 7 мянган түхэри мүнгэн шан барюулаха гэжэ тогтообо. Мүн аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Цырендоржиевы 100 түхэригөөр, аймгүйсэдкомой финансова таһагыг даагша нүхэр Гармаевы 800 түхэригөөр шагнаһан байна.

Тус аймаг уялгата налог болон табанжэлые суглуула түсэбөө 103 процент, страховоой түлбэрини — 113, төр тооло һайн дуранай страховоой — 101, нөөсөлгын кассануудаар — 109, гүрэнэй олоо долоо оруулгаар — 117 процент дүүргэһэн байна. Нотагай Советуудэй болон финансова органуудай ябуулаг нитэ-эмхидхэлэй хүдэлмэри нилээдгүй хайжарһан байха юм.

Гүрэнэй бюджетэ дүүргэхын түлөө дэлгэрэн социалистическэ мүрысөөндэ шалгарһан финансова хүдэлмэрилэгшэдэ шагнаһын түлөө Бабушкин городой Советдэ 3000 түхэригэй шан барюулаба.

Тэршэлэн Бабушкин городой финансова органуудай хүдэлмэрилэгшэд хүдэлмэри хайжаруулаха шадаа. Тэдэнэр ажахын жалэй нэбэрхэ кварталда гүрэнэй бюджетэ 50,1 процент дүүргэб. Уялгата налог болон табанжэлые — 100, страховоой түлбэрини — 136, тихэдэ һайн дуранай страхованин — 132, нөөсөлгын кассануудын — 97 процент хүрэтэр түсэбөө дүүргэһэн байха юм.

Бичурын (аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Харламов), Эдэнэй (түрүүлэгшэ нүхэр Санжиев), Ярууны (түрүүлэгшэ нүхэр Цыренжапов), Кударын (түрүүлэгшэ нүхэр Баирбилхтэв), Кяхтын (түрүүлэгшэ нүхэр Власов), Торин (түрүүлэгшэ нүхэр Тюрский) Тарбагатайн (түрүүлэгшэ нүхэр Чебукин), Түхэнэй (түрүүлэгшэ нүхэр Атуев) аймгүйсэдкомуд гүрэнэй бюджет дүүргэһы хангалтагүйгээр хүтэлбэрлэжэ гэжэ тоолоод, энэ байдалы хайжаруулаха талаар тус гүйсэдкомудай түрүүлэгшэһэдэ шанга эрилтэ хэбэ.

Иван Сухов ба тэрэнэй туһалагшад

Замда ябажа байһан поезднуудай станци дээрэ ерэхэдэ, тэрэнэй техникескэ байдалы түргэнээр шалгаад, һаадыггөөр сагшан ябуулаха гэжэ тон харюусалгатай хэрэг мүн. Тиниһөө энэ хүдэлмэридэ эрхим хүнүүд табидаг байха юм.

Павловичын хүтэлбэри доро хүдэлмэришэд, поезднууды тусажа абаад, тэрэ дары техникескэ харууһалгын хэжэ зуураа, яргыше һаадыггөөр саашан харюу ябуудат болоо.

Вагонуудай техникескэ байдалы шалгажа үзэхэ Иван Павлович Суховай хүтэлбэрлэдэг халаанайхид гансахан Мысовая станцидаа бөш, бүхы Зүүн-Сибирин түмэр замай коллективүүдэй дунда стахановска ажалараа суурхад болонхой. Поездинууды шалгашад Беломоев, Пятнилов, слесарь Дудников гэгшэд Иван

Һүүлэй үедэ тэдэнэр ажал дээрэ ехэн амжалтанууды туйлажа байна. Түмэрзамайхидай Бүжэ союзна үдэртэ нэгэ һүн 4 поезд тихэдэ һара соо 60 гаран поезднууды маршрудайн ёһоор ябуулан байха юм.

Мүнөө скоростно методээр һара соо 100 поезднууды ябуулаха гүрэн дээшлүүлэгдэһэн уялганууды абаад, улам эршэмтэйгээр ажаллажа байна.

М. Толкач.

Тэжээл бэлдэхэлые түргэдхэнын түлөө

Городой ажалшадай туһаламжа

ССР Союзай Министруудай Совет болон ВКП(б)-гэй Централь Комитетэй баталан абаһан болхозно болон совхозно нитын шаг шэмэтэ малажалы хүгжөөжэ «рбан жэлэй (1949—1951 онуудай) түсэб тухай» түүхэтэ тогтоолы, мүн э асуудалаар гаргаһан партини областной Комитетэй V пленумэй итгоолы республикын колхозно иряшадтай хамта, манай хүдэлмэришэд, городуудай ажалшад ехэн эматайгаар хүлэжэ абзаһан байа. Эдэ тогтоолнуудай ажалшадан гүнзэггээр таилсана.

К. МАСЛОВ, ВКП(б)-гэй Городской райкомой секретарь

Тус тогтоолнууды дүүргэхэ хэрэгтэ колхозно таряшадта болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэ областной комсомольско организаци ехэн туһаламжа хүргэжэ эхилэб. Городуудай комсомолцууд үбшэ хурялгата дээрэ воскреснигүүдэ эмхидхэжэ, ехэн үнэтэй үтсэхэл гаргаба. Энэ тон зүбтэй хэмжэе ябуулаха гэжэ. Юуб гэхэдэ, адуу малдаа үбшэ тэжээлэй бата бөхи база байгуулангүй, төрөниг хүгжөөжэ аргагүй гэжэ шуу.

нигуудай ажалы зүбөөр эмхидхэхэ, агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри шангалдаха болон зарим нэгэн эмхидхэлэй дутуу дунданууды усадлаха хэрэгтэ колхозуудай правленинуудта, иланга партийна, комсомольско организацинуудта бодото туһаламжа үзүүлэхэ ёһотой болонобди.

Энэ талаар манай районной комсомолцууд бага бөш хүдэлмэри хэжэ байна. Гэбаше, анзманай түрүүшын алхам гэжэ. Энэ оной июлини 24-дэ болон комсомольско-залуушуулай воскреснигтэ районной 50 комсомолцууд хабаадалсаа һэн. Тэдэнэр «Коминтерн» болон «Майн 1» колхозуудта наг үдэр соо хүдэлмэришэдэ 20,5 гектар дээрэ сабшагдан үбшэ тармажа, бухалдаг, сомоһон байгаа. Мүн 2 гектарнаа үлүгтэй газарта сабшагдан үбшэ эрыуулан хатагаа.

Тэршэлэн энэ оной июлини 31-дэ болон воскреснигтэ 200 комсомолцууд хабаадажа, Иволгин аймагай Калининэй болон Будённыйн нэрэмжэтэ, «Майн 1» ба «Коминтерн» колхозуудта ехэн туһаламжа үзүүлэ. Нэгэ үдэр соо 8,95 гектар үбшэ гараар сабшалан ба 63 гектар газар дээр сабшагдан үбшэ тармажа, бухаллалан байха юм. Тэршэлэн 360 центнер үбшэ һурилэ, 17 центнер наша намаа суглуулжа, силосовалһан байна.

Тихэдэ зарим хүнүүдын хартаабха дээрэ урһан буртаг үбшэ түгээ. Городдо ошоһон комсомолцууд бригадууд болохо табар-

ха зуураа, өөһэд хоорондоо социалистическэ мүрысөөнэй договор баталад, үдэрэй дүрэхэтэй хамта тэрэнэйнгэ дүүргэлты колхозуудэй правленинууд түрүүлэгшээр болон бригадирнуудай байлсалгатайгаар шалгажа үзэдэг болоо.

Иймэ метод, нэгдэхээр, колхозно бригаданууды өөһэд хоорондоо баталан социалистическэ договоры хайһан гэжэ шалгахад гэжэ һурган, хоёрдохээр, социалистическэ мүрысөөндэ иланга түрүүшүүды урмашуула гэхэ. Манай комсомолцуудай хүдэлмэридэ тус колхозуудай хүтэлбэрлэгшэд үндэр сэгналтэ үгэн байна. Мүн социалистическэ мүрысөөндэ архимлэгшэдтөн колхозоой правленин ба партийна организацини зүгһөө баясхалан хүргэһэн байха юм.

Гэбаше, гансахан комсомолцуудай туһаламжаар биднэр энэ шухала хүдэлмэри хизарлаха ёһогүйдн. Городуудай тсмо томо промысленна предпринятинууд болон эмхи зургаануудай коллективүүд энэндэ эдэбхитэйгээр хабаадаха зэрэгтэй. Хэрбэ өдэ коллективүүдэй гешүүд амаралтын үдэрүүдтэ өмхитэй гуримтайгаар дутын колхозуудта туһаламжа үзүүлжэ һаа, ехэн хүдэлмэри хэжэ байһанин медэжэ. Теад, энэ талаар мүнөө дээрэ тон бага хүдэлмэри хэгдэнэ. Энэниг саашадаа нэгшыше үдэр тэсэжэ болохогүй.

Наяхан Улан-Удын маслосазын коллективэй 62 гашүүд директор нүхэр Хардаев болон партийна организацини секретарь нүхэр Горюнов түрүүтэй Иволгин аймагай «Коминтерн» колхоздо гаража, үбшэ хурялгата дээрэ туһаламжа үзүүлэхэдэ, аймагтар ехэ хүдэлмэри хэгэн байха юм. Гансахан энэ баримта хадаа

шефскэ туһаламжы саашадан улам үргэнөөр, үшөө өмхитэйгээр ябуульхэмнай биднэры уялгалта гэгшэ. Коллектив бүхэны дэргэдхи партийна болон профсоюзна организацинууд өөһадынгөө хамтын суглаанууд дээрэ шефскэ хүдэлмэри хайжаруулаха тухай тодорхой хэмжэе-ябууланууды хараалха ёһотой. Энэ хадаа тэдэнэрэй шухала зорилго боллод байна.

Үбшэ хурялгаар, силос даралгаар манай үзүүлжэ ажиллэн туһаламжа хадаа мийл түрүүшын алхам гэжэ. Мүнөө колхозно полинууд дээрэ үндэр баян тарян өдөлжэ байна. Тэрэниг нэгшыше монсогор орооно гэгнүг, саг болзор соонь хурялаха абаха, эрхим һайн шанартай тарялгата гүрэндэ тушаажа эхилжэ саг газарнаа ороод байна. Энэ хэрэгтэ социалистическэ полин ажалшадта манай городуудай, промысленна предпринятинуудай, эмхи зургаануудай, Министрствонүүдэй болон ведомствонүүдэй коллективүүд практикка туһаламжа үзүүлжэ үргэтэй.

һаламжа үзүүлхын түлөө оролдодог патриодууд яһала олон. Ганса тэдэнэры эмхидхэхэ, хүтэлбэрлэдэг хэрэгтэй болоод байна.

Парти болон правительствын эл шухала тогтоолнуудай ажахын ба политическэ удхашанары дүрлөйлгөөн, тэрэнтэй һайнаар танисаһан предпринтинууд болон эмхи зургаануудай, ажахын ба партийна профсоюзна организацинуудай хүтэлбэрлэгшэд болбол энэ талаар багэ зэргэ хүдэлмэри хэжэ ажилла.

Жэшээлхэдэ, Горпромбыткомбинатдай коллективэй 11 гашүүд мүнөө Боргой «Овевод» гэжэ колхозно ошожо даб дээрэ үбшэ хурялгата дань туһалажа байна. Тихэдэ аппкооправленини 10 хүн, «Россиа» (Сыбыти)—3, столовонуудай тресты 10 хүн гэхэ мэтэ 50 гаран хүн үбшэ ба таряа хурялгада туһаламжа хуеде гараад байна.

Ойрын хэдэн үдэртэ промышленна предпринтинуудай болон эмхи зургаануудай коллективүүд өөһэдынгөө коллективүүдэй гашүүд суглаа зарлажа, хэды хүниг хайшань эльгэхэ, тэдэниг хэнээр һагнэхэ тушаа тодорхой хэмжэе-ябууланууды һанаашалха ёһотой. Тихэдэ гансахан лэ практикка туһаламжа үзүүлжэ хараалха баш мүн культурно-гэгэралэй, агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэринүүдэ полевоы станууд дээрэ хайжаруула тушаа онсо анхарала табижа шухала.

Колхоз бүхэндэ радио бин болгодожо байна. Тиниһөө энэ хүдэлмэридэй али болохоор туһаламжа нэбэрүүлжэ хүдэлмэриг саашадан үргэдхэхэ гэжэ коллектив бүхэнэй мүнөөдэрэй шухала зорилго мүн.

Уласхоорондын шэнжэлэл

Чехословакида боложо байгаа улахоорондын кинофестиваль дээрэ

„Эльба дээрэ уулаага“ гэжэ советскэ фильмын амсалта ПРАГА, августын 2. Уласхоорондын фестивалда „Эльба дээрэ уулаага“ гэдэн советскэ фильм харуулагдаба. Энэ фильмые харашад ехэ халуунаар угтаа. Фильм хадаа бүтэдэнитын амгалан байдлаа түүн тэмсэлэй шухала зэбсэг мүн гэжэ Прагын газетнууд тэмдэглэнэ. „Эльба дээрэ уулаага“ гэдэн фильмые харашад нэрбеме алыга ташалгаар угтаа, өнэ болбол советскэ кинематографин урнайханай үндэр хэмжээе харуулна гэжэ „Руде право“ газетэ бэшнэ.

Чехословакка арад амгалан байдал түүн бүтэдэнитын худалөөе бүхэ хүсөөрөө дэмжэхэ халуун хүсэлтэй гэша.

Фестиваль дээрэ мүн „Түрэн газар“ гэдэн американскэ фильм харуулагдаба. Энэниие американскэ киног прогрессивнэ худалмэрилэгшэд табиһан байгаа. Фестивальда хабаадагшад „Тохом газар“ гэжэ венгерскэ фильмые ехэ хонирхолтойгоор харзаба. Энэ фильмы шүүмжэлэгшэд хайн гэжэ сэгнэнэ.

АМЕРИКЫН АРАДУУД ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ БА ДЕМОКРАТИЙН ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЖЭ БАЙНАД

Хэдышье террор боложо байгаа хаа, демократическа ажал-ябуулгы хэдышье хашажа хабшажа байгаа хаа, центральна ба урда Америкын оронуудта эб найрамдалай түлөө, демократийн түлөө тэмсэл шангаджа байна. Бразилин, Аргентин, Мексикын, Венецуалын, Кубагай ба бусад оронуудай ардууд эб найрамдалые хамгаалгын Бүхэ-американскэ нэгдэхэ конгрессые зарлахын тулада эдэбхитэйгээр бэлдхэл ябуулна. Тэрэ конгрессые сентябрийн 5-аа 10 болотор Мексикэд үнгэргэхээр хараалагдана.

Урда ба центральна Америкын профсоюзна тон томо организаци мүн болохо—5 миллион гаран га-шүүдтэй латинска америкын ажалшад конфедераци, демократическа залуушуулай американска оронууд дундахи организаци, мүн хэзэрүүдэй ба демократическа олонитын бусад организацинууд дурсагдагша конгрессые зарлаха хүдэлмэридэ хабаадалсана. Эб найрамдалые хамгаалгын Нью-Йоркдохи конгрессэ, эб найрамдалай тала баригшад Парижда боложо үнгэрэн Бүхэлэлхэйн конгрессэ хабаадалсан Америкын Холбоото Штадуудай ба Канадын прогрессивнэ организацинууд конгрессэй бэлдхэлдэ мүн хабаадалсана.

Элдэб оронууднаа оронон мэдэсэлүүд хадаа тус конгрессэ ажалшад эдэбхитэйгээр бэлдхэжэ байлание гэршэлнэ. Эб найрамдалые ба демократие хамгаалгын комитетүүд Аргентиндэ, Бразилидэ, Мексикэдэ, Венецуалдэ, Уругвайдэ, Колумбидэ ба бусад оронуудта амжалтагайгаар хүдэлмэрилнэ. Мексикын олонитын 35 организацинууд ба прогрессивнэ хэдэн мянган ажал-ябуулагдаг конгрессые зарлаха хэрэгтэ туһаламжа үзүүлнэ. Аргентин олон профсоюзнууд, олонитын арба гаран организацинууд, зуу гаран элти ехэ ажал-ябуулагдаг мүнөө бин болоод байгаа худалөөе найшажа байһанаа мэдүүлэд, эб найрамдалай түлөө, шэнэ дайн сэрэг үүсхэгшэдэ эсэргүүгээр тэмсэхэбди

Г. ПОДКОПАЕВ

Бразилин хэдэ хэдэн элти ажал-ябуулагдагша толлохон манифест дотор нигэжэ хэтэгдэнэ: «Хүн түрэлтэндэ эсэргүүгээр дай үүсхэгшэдэй ханаашалжа байһан ухаамсаргүй тэнэг аванторнуудые гаргуулахагын түлөө биднээр бүхэ хүсөөрөө тэмсэхэбди».

Центральна ба Урда Америкын оронуудта эб найрамдалай түлөө ябуулагдажа байгаа тэмсэл болбол дурсагдагша оронуудай экономикые дүүрэнээр шахуу өнхэдэнгөө хиналта доро абажа, тэндхи ардуудые хэрэгтэ шүүрүүлээр мүлжэжэ байгаа американска банкинууд ба трестнуудтэ эсэргүүгээр, национальна бээ даанхай байдалай түлөө ябуулагдажа байгаа тэмсэлтэй нигтаар холболдоно.

АМЕРИКАНСКА ГЕНЕРАЛНУУДАЙ ЕВРОПО ЕРЭЛГЭ

Американскэ сэрэгэй дээдэ зэргын хүтэлбэрилэгшэдэй бүлэг Европодо хая ерөб. Франкфурт-на-майне гэжэ ороодто (Баруун Германи) американска генералнууд болбол августын 1-дэ Италин ба Люксембургын сэрэгэй түлөөлэгшэдтэй тон нюуса хөөрөлдөө хэһэн байна. Энэньтэйгэ хүүлөө американска генералнууд Лондон, Париж ба Ванэ ошоожэ, агрессивнэ Хойто-атлантическа догворото хабаадалсаша бусад оронуудай командованин түлөөлэгшэдтэй уулзаха байна.

Гадаадын хэлбэлэй мэдэсэлүүд дээрэй бодожо үзэхэдэ, баруун европыйскэ оронуудта американскэ сэрэгэй түсбүүдые баадхын тулада тэдэ американска генералнууд Европодо ерһэн байгаа ха. Баруун европыйскэ гүрэнүүдэй арминуудые Холбоото Штадуудай хиналта доро дүүрэнээр оруулха гэжэ тэдэ түсбүүд дотор хараалагдана. Хэрбээ эб найрамдалые баримталагдагшад хүсье нуга даража, эб найрамдалай түлөө ард олонитын худалөөе нуга даража шадаа хаамнай, американска империалистуудай үүдхэжээ хананан шэнэ дайнда европыйскэ

оронууд болбол пушечна мяха табича байха уялгатай юм гэжэ американска генерал Бредли гэгшэ хая сөб сэхэ руун хэлһэн байна. Гэбшье, эб найрамдалай түлөө худалөөн хаана хаанагүй, мүн тэрэ тодо Америкэдэшье батажажа байна.

Американска капиталистууд болбол шэнэ зэбсэгжэлгын ашаар, экономическа кризисэй аюулые дабажа гараха гэжэ хананад.

БОЛГАРСКА ХҮДЭЛМЭРИШЭД СОВЕТСКЭ МАСТЕР ЧУТКИХ ГЭШЫН ҮҮСХЭЛЫЕ ДЭМЖЭН

АБАБА

Ажалайнгаа бүтэсые дөшөлүүлэхэдэн, продукциянгаа шарные найжаруулахадэн арадай демократийн оронуудай амжалтада Советскэ Союзай үйлдбэрийн түрүүлгэй дүй дүршэл ехэһэн туһаламжа үзүүлнэ. Краснохэлмск камвольно комбинатай мастер Александр Чутких гэгшын амжалтагай тухай мэдэсэл Русенскэ комбинатай бүд нэхэгшэд болгарнуудта дуулдана байна. Тэндхи бүд нэхэгшэ эрхим хүнүүд — Анастас Костов, Куна Янкова ба бусад Чутких гэгшын дүй дүршэл хэдэн абаад, өөрынгөө комбинат дээрэ эрхим шанартай эд бараа гаргаха бригадые Болгары соо эгээ түрүүлнхэе бин болгээд, советскэ мастерай нарые тэрэ бригададаа угба. Дурсагдагша бригада тон лэ эрхим шанартай продукция гаргаха гэһэн уялга абаад, тэрэньтэй жэшээ дахыхе болгарска бүд нэхэгшэдтэ хандаба. Мүнөө Русенскэ комбинат дээрэ эрхим шанартай эд бараа гаргаха 15 бригаданууд байгуулагдагшад. Бүтээн гаргажа байгаа продукциян шанар нилээд найжарба. Тус комбинат дээрэ энэньтэй урда тэ 3 мянга шахуу метр бүд сүүдхэ бүхэн гэдэ гологдожо байдаг байһан юм. Харин мүнөө, эрхим шанар туйлаха бригадануудай жэшээтэ хүдэлмэрийн ашгаар оройдоо хэдхэн метр бүд үдэртөө голодхондо ородог болонхой. Русенскэ бүд нэхэгшэдэй үүсхэлые Болгарин текстиль бусад предприятинууд дэмжэн абаба.

США-гэй түлөөлэгшэдэ ПАЛАТА ОБОРОНЫН

МИНИСТРЫН ЭРХЭ

ТҮЛӨӨЛГЫЕ ҮРГЭДХЭЭ

ТУХАЙ ХУУЛИЙН ПРОЕКТ

ДЭМЖЭБЭ

ВАШИНГТОН, августын 2. Сэтгэ хүсэнүүдые нэгдэхэ хуули агаһан байгаа. Зохилдуулан оборонын мэрхэ түлөөлгые үргэдхэжэ проектые США-гэй сенат дээрэ юм. Энэ проектын мүн тэдэй палата дэмжэн абаад, дентэ гарын табюулхые

ГРЕЦИЙН САГ ЗУУРЫН

ДЕМОКРАТИЧЕСКА

ПРАВИТЕЛЬСТВЫН

ШИИДХЭБЭРИ

ПРАГА, августын 3. Генерална Ассамблей дээрэ чекск асуудалые зүбшэнэ хабаадагшын тула делегаци хые зүбшөөгт гэжэ ООН-дахаар Грецийн саг зуурын ратическа правительство 31-дэ болохон тусхай мэдэсэл дээрэ шийдхэбэ гэжэ Греци гэжэ радиостанциян жуулгые баримталжа, Тэ агентствэ мэдүүлнэ.

СУДАНДА ҮЛЭСХЭЛЭН

БОЛОНО

Суданда (Зүүн-Хойто Африка) Омдурманай хогуурхи рата ехэ үлэсхэлэн боложо Нютагай арад зон бүхэ алажа эдөөд, мүнөө нохой гэгш ба хэһэн манжуудай хооллохо баатай болонхой дурманай уличануудаар олган гуйранша хүнүүд ябан

БАРУУН ГЕРМАНИДА

АМЕРИКАНСКА СЭРГЭЙ

ПОЛИЦИ ЗОРГООРО

ААШАЛНА

БЕРЛИН. (ТАСС-эй телеграммнууднаа). Баруун Германи мунистическэ партиин хоёрдэй хунгуулин планна янажа байхадэн американскэ рэтэй полици арестовады АДН агентствэ дамжуулан товалагдаһан хүнүүдые парти уастагта асаргад, тэндэ ошана.

Гессен газарай компартийн ленин түрүүлгшэ Гессен американскэ сэрэгэй административна начальнига буруушалгайгаар ба Баруун Германин компартийн хоёр гэгшүүдые арестовады сохиходо хабаадаһан парти нүүдые хэбхээжэ арилтэ хэһэнэ.

Болгарида болохон советскэ культурын ба болгаро-советскэ хани барисаанай харын дүнгүүд

СОФИЯ, августын 3. Энэ жэлэй ишнда Болгарида болохон советскэ культурын ба болгаро-советскэ хани барисаанай дүнгүүд гаргагдаба. Энэ харын үедэ ажалшадтай 12.799 суглаанууд үнгэргэгдөө. Тэдэ суглаануудта 2 миллион шахуу хүнүүд хабаадажа, советскэ нарын колхознууд тухай, СССР-тэхи колхозно худалөөн тухай, советскэ культура, искусство, литература тухай гэхэ мэтэ элдхэлнүүдые шагнаба.

Советскэ искусство, социалистическэ байгуулагда, советскэ литература ба А. С. Пушкинай творчествонь хойшо 150 жэлэй ойдо зурюулаһан мянгаа олон выставкнүүд эмхидхэгдһэн байгаа. Тэдэ выставкнүүдые миллионноо олон ажалшад харзаба.

Энэ харын үедэ нотагуудтай урнайханай самодельныи коллективүүд 500 шахуу зүжэгүүдые табиба. Тэрэниинэ 270 мянган хүнүүд хараһан байха. Болгаро-советскэ обществонуудай сюзай нүүдэл кинонууд советскэ научна ба урнайханай фильмуудые харуулаа.

литературада ба А. С. Пушкинай творчествонь хойшо 150 жэлэй ойдо зурюулаһан мянгаа олон выставкнүүд эмхидхэгдһэн байгаа. Тэдэ выставкнүүдые миллионноо олон ажалшад харзаба.

Энэ харын үедэ нотагуудтай урнайханай самодельныи коллективүүд 500 шахуу зүжэгүүдые табиба. Тэрэниинэ 270 мянган хүнүүд хараһан байха. Болгаро-советскэ обществонуудай сюзай нүүдэл кинонууд советскэ научна ба урнайханай фильмуудые харуулаа.

Болгаро-советскэ хани барисаае бөхжүүлэхэ хэрэгтэ зорюулагдаһан конференцинууд околинуудай (уезднуудээр) үнгэргэгдэжэ, тэндэ 125 мянган хүн хабаадаба.

Энэ барада советскэ нарын ба культурын ажал-ябуулагдагша хабаадалсана. Советскэ артистууд угаа ехэ амжалтагайгаар концертнүүдые харуулба. Гансал ород ардад дуунай Пятницкийн нэрэмжэтэ гүрэнэй хор 21 концерт табиба. Тэрэниинэ 350 мянган хүн харһан байна.

Уншагдай асуудалда харюу

Малайяда юун боложо байнаб?

Доржи Банзаровой нэрэмжэт педагогическа институтай студент нүхэр Ч. Намжиловай ба бусад манай уншагдай асуудалда харюу болгон нүхэр В. МАЕВСКИЙН статья доро толлинобди.

Английска колонизаторнууд хадаа малайска арадай национально-сүлөөлгын тэмсэлые буу зэбсэгэй хүсөөр дарахын түлөө дамы оролдооор нэгэ жал тухай болоо.

Лейбористска правительствонын пропагандын машина Малайяда болохон событинуудые «үсөөхэн булэг коммунистуудай үймөөн» гэжэ, тэрэниие дарахын тула онсо ехэ хүсэн хэрэглэгдэхэгэй гэдэн хэбэртэй харуулдаг һэн. Зүүн-Урда Азини английска генерална комиссар Макдональд гэгшэ үнгэрһэн жэлэй нүүлээр Сингапурта угэ хэлэхэ зуураа, Малайядахи «бандиуды» усадхалга гансахан харын хэрэг юм гэжэ найрхуугаар мэдүүлһэн байгаа. Мүнөө болохоодо лорд Мэнкрофт английска парламентда мэгдүү гомодолтойгоор нигэжэ хэлэнэ: «Малайяда юуншье боложо байһаниин ойлгохон бэрхэтэй. Илажа байгаагүймнал лабтай байна». Малайска арадай национально-сүлөөлгын тэмсэлэй бодото далайсэнь английска правительствонын сэрэгэй гаргашанууд гон элээр хэжэ үгэнэ. Малайяны губернатор Дэрн гэгшын мэдүүлгээр, тэндэхи дайн сэрэгтэ англис-

ска империалистууд үдэр бүри 35 мянган фунт стерлинг гаргашалдаг байха юм! Английска империалистууд үдэр эрхэе бүри улам дэлгэрһэн өнхэдэнгөө шугата аванторые харин малайска арадай интересүүдые «хамгаалагша» гэшье гэжэ хоолон үгөөр халхална. Малайянын таряашад тосхонуудые гам хайрагуй бомболод, шатаан, малайска патриотуудые хюдажа, түрмэдэ хаяжа ба үншэрһэн хүтэд, эхэнэрнүүдые гар байрагуй орхижо ябадааа британска колонизаторнууд Малайяе «харагдагшад дайсаднаа» «абаржа» байһаар хэлэдэг.

Английска колонизаторнуудай энэ «хайралтан политикан» үнхэндэй түүхэтэй ба малайска арадай хүзүүн дээрэ ехэ хүндөөр хүртэдэг.

Английска монополинууд Малайяе үлгэрэй ехэ ашаг олзотой каучук ба оловын фабрика болгохоор үнхэндэй юм. Хоёрдохи дэлхэйн дайнай урда тэе каучугай промышленностьда 60 миллион тухай фунт стерлинг оруулагдаһан юм. Энэньтэй жэл бүрийн ашаг олзо 2,5 миллион фунт стерлинг хүртэдэг байгаа. Малайя болбол дэлхэй дээрэ

каучугай абалгын 40 процентын үгэдэг һэн, мүн тэндхи оловын промышленность хадаа дэлхэйндэхи олово абалгын гурбанайн нэгые гаргадаг байһан гэхэ.

«Далайнуудай гэжэ байһан» Британида Малайя хадаа тон ехэ стратегическэ удхашанартай һэн. Азиатска Гибралтар «Юлохо Сингапур порт Инди ба Бирмэдэ ошон» далайн замуудые хааха гэһэн үүргэтэй байгаа. Английн сэрэгэй ба политическэ позициян энэ райондо тон була байһыень Номгон океанда хойн дэргэ элээр харуулаа. Дайнай өхилдээр түрүүлгшэ үдэр японцууд Малайяда бууһан юм. Хоёр араһаа үлүү болоод байхад Сингапурые дайсад эзэлэн абаһан байгаа. Оройногөө эрхэ сүлөөлгэй түлөө үнэн сэхээр тэмсэгшэд болгошо Малайяска коммунистуудай хуулбарээр эмхидхэгдһэн Японгондо эсэргүү арми хадаа бүхэ тэмсэлгын голын болоо.

Японско булмитаргашадта эсэргүү эрхэ сүлөөлгын дайн соогуур малайска арадай национальна мэдэрэл урган бөхнөжэ һэн.

Сүлөөлгэдһэн газарнуудаар арадай засаг тогтожо, олонитын дунда Малайянын бээ даанхай байха тухай идея бадаран гарһан юм. Харин английска империалистууд Малайяда бусажа эрэмсээрэ дайнай урда тэхи коло-

нальна журам тэра дары дахин тогтожо өхилэ.

Тэднээр арадай туйлтануудые усадхаха зуураа, японскэ булмитаргашадтай барисаатай байһан элдэб урбагшадта түшгэлһэн юм. Японтой хара хабарһаа мултарһангайгаа һүүлээр малайска арад болбол английска империализмын дарлалтада дахяад орохын аюулда дайрагдаа һэн.

Английска колонизаторнуудай эдэ ябуулануудта малайска арад болбол национальна сүлөөлгын тэмсэлэй туг үргэжэ харуулаһан байна. 1948 оной февралын 1-дэ империалистуудай «Конституци» бөлөгһөн үдэр Сингапуртай 30 мянган хүдэлмэришэд эсэргүүсэлгын буһалгаа эхилһэн юм. 1948 оной бүхэли хабар өнхэдэнгөө зэргэдэ 450 мянган ажалшадтай Бүхэмалайска ажалай федерацийн эмхидхэгшэн заб залмугуй буһалгаанай хүдэлһэн улам эршэдэ бэлэй.

Лейбористска правительство болбол дары түргэн малайска арадай урдаһаа шугата репрессии өхилдэн байгаа. 1948 оной июнын 14-дэ английска администраци болбол Бүхэмалайска ажалай федерацийн хуулиһаа гадуур гэжэ соносхобо.

Гурба хоноод байхад Малайянын бүхэ территория дээрэ онсо байдал соносхогдоо һэн. Демократическа организацинуудай гэр байранууд позициян зэриг дотрогшонуудта ороһон байгаа. Арестнууд ба алаглан худалган захагүй олоор эхилэ һэн. Нэгэ хэдхэн хара соо 7000 тухай демократическа ажал-ябуулагдагшад түрмэдэ хаягда-

Энэ болбол малайска арадта эсэргүүсэн британска империализмын эрхилһэн шугата дайн сэрэг бэлэй. Малайянын патриотууд болбол национально-сүлөөлгын тэмсэл үргэнээр дэлгэрүүлэе һэн.

Малайяе алдахагын түлөө английска империалистуудай нэтрүү оролдоһонинь өл. Юуб гэхэдэ, малайска каучук болбол Англида олз оруулха гол гултань болонхой. 1948 ондо Малайяһаа 980 мянган тонно каучук экспортролагдаһан юм.

Энэнтэй хамта Малайядахи дайн сэрэг хадаа бүхэ уласхоорондын реакциян демократическа хүсэнүүдтэ эсэргүүсэл кампаниян хубын байгаа. «Крисчен сайнс монитор» гэжэ американска газетэ болбол Малайядахи событинууд тухай энэ жэлэй апрелин 1-дэ нигэжэ бэшнэ: «Европодохи коммунизмда эсэргүү тэмсэхэ хүсэд шадалтай байһын тула Британиие бүхэжүүлгэдэ доллар хэрэгтэй юм». Малайска арадай урдаһаа энэ дайн сэрэгтэнь английска империалистуудта Холбоото Штадууд ехэһэн материална ба моральна дэмжэлтэ үзүүлнэ.

Малайска патриотуудай эрэлхэ шанга тэмсэлдэн хоро шараа булсагша английска колонизаторнууд шэнэ шанэ зэриг муухай ябуулануудые гаргаһаар. Наяхан тэднэр профсоюзнуудай Бүхэмалайска федерацийн түрүүлгшэ Ганнапиги гэгшые үлгэн алаһан ба тэрэньтэй орлошо Вирасепание мүн алаһан байха юм. Английска засагзрихдай эдэ актуудын хадаа лейбористска «правительство» болбол Малайядахи профсоюзна хүдэлөөе дэмжэнэ» гэжэн британска тред-юнионуудай генсековей хуур-

маг худал мэдэсэлые мэдэжэ үгэнэ.

Малайска арадай национально-сүлөөлгын худалөөе дараллаан английска империалистическа национальностуудай хооронд ридөөнүүдые гаргалгада анхарлаха табина. Тэднээр сика арад зоние хитадуудай хаа, индийнүүдые малайя урдаһаа зүрилүүдхые ехэ мэлэжэ, «хубаагаад элдэгшэ һэн принцип табидат. Хамти политикын амжалтагай байһани үнхэрөө.

Английска колонизаторнууд хадаа эсэргүү байдалдаанда булмитаргашадтай урдаһаа шугата шэтэйл адлар, бүхэ наһан шэтэйлүүдэй ажалшадтай улам бүхэжэнэ. Тэдэ ажалшалайе эрхэ сүлөөтэй ба бөөр байһыень харахаар эрмэлзэжэ жэлэй февралын һүүлдэ гур хамалайска организацинуудай шадай союз, өхэнэрнүүдэй шад ба залуушуулай организаци сэгтэ тэмсэлэе улам шугата урталтай нэгдэмэл манифестациллаһан байна.

Өнхэдэнгөө илалтада малайска арадай эрэлхэ манифест соо гүнзэгы хурруулагдаа. «Бидэ илахагшэ манифест соо хэлэдхэ танска империализм улам анданаржа байхадэн, манай дынгөө орон болон өөрынгөө дые сүлөөлгын революцион дэйн байдал улам хүсэлтэ жо байна».

Харюусалгата м. Д. Д. ЛУБС